

GRETSIA UNIVERSITY - THIKA

UNIVERSIY EXAMINATIONS MAY – AUGUST 2018 SEMESTER

BACHELOR OF EDUCATION (ARTS)

KODI: KISW 101

KOZI: HISTORIA NA MAENDELEO YA KISWAHILI

DATE: 6 AUGUST 2018

TIME: 3.00 PM – 6.00 PM

MAAGIZO KWA WATAHINIWA

1. SEHEMU YA KWANZA **A:** NI YA **LAZIMA**
2. SEHEMU YA PILI **B:** JIBU MASWALI YOYOTE **MATATU**
3. **USIANDIKE CHOCHOTE** KWENYE KARATASI YA MTIHANI. KWA KUFANYA HIVYO UTAKUWA UMEVUNJA SHERIA ZA MITIHANI NA UTAADHIBIWA
4. **ANDIKA VIDOKEZU VYAKO NYUMA YA KIJITABU CHA MAJIBU KISHA PIGIA MSTARI BAADAYE**

TAHADHARI:- Kamera za CCTV zipo kwenye vyumba vyote vya mitihani

SEHEMU YA A: NI YA LAZIMA

Swali La Kwanza

- a) Wewe ni msimamizi wa jopo la Usanifishaji wa lugha nchini mwako. Ni vipi utaweza kuelekeza kazi hii? [Alama 10]
- b) Ainisha lahaja zozozte za Pwani ya kati na mifano ya maneno/msamiati au silanbi katika Kiswahili snifu na lahaja husika. [Alama 6]
- c) Fasili dhana zifuatazo: [Alama 5]
  - i) Lahaja
  - ii) Usanifishaji
  - iii) Malengo
  - iv) Masetla
  - v) Mlowezi
- d) “Kiswahili ni lugha ya Kiarabu.” Sanisi kauli hii kwa mapana na marefu kwa kuhimili majibu yako kwa idhibati tosha. [Alama 10]
- e) Je, somo hili lina manufaa gani kwako wewekama msomi na mkurufunzi wa Kiswahili? [Alama 9]

SEHEMU YA B: JIBU MASWALI YOYOTE MATATU

Swali la Pili

- a) Tathmini uainishaji wa lahaja za Kiswahili. [Alama 10]
- b) Jadili kikamilifu malengo ya L.C.C. [Alama 10]

Swali la Tatu

“Kiswahili ni Kibantu.” Toa kauli yako kuhusu suala hili kwa idhibati tosha. [Alama 20]

Swali la Nne

- a) Kiswahili kilianza Kenya, kikakua Tanzania na kisha kufia Uganda. Sanisi kauli hii kwa utondoti na mifano yoyote mwafaka kurutubisha majibu yako. [Alama 15]
- b) Ni nini msukumo nyuma ya suala la usanifishaji? [Alama 5]

Swali la Tano

- a) Onesha maendeleo ya Kiswahili Afrika Mashariki. [Alama 10]
- b) Lugha ya Kiswahili ilienea vipi hadi bara ya Kenya? [Alama 5]
- c) Ni zippi changamoto zilizozukz katika harakati za maenezi ya lugha hii ya Kiswahili? [Alama 5]

Swali la Sita

- a) Eleza namna watu wafuatao walichangia katika maenezi na vilevile kudidimizwa kwa lugha hii al-maarufu Kiswahili katika kanda ya Afrika Mashariki:
- i) Wajerumani [Alama 6]
ii) Wameshinari [Alama 6]
- b) Taja lahaja 2 ambazo zilisahaaulika katika harakati za uainishaji wa lahaja za Kiswahili. [Alama 2]
- c) Mikakati ipi iliyobora inayoweza kutumika katika enzi ya karne hii ya 21 katika ukuzaji, usambazaji na uimarishaji wa lugha hii ya Kiswahili? [Alama 6]

AHERI